

FRIENDS, 2022/2023

KATARZYNA KOZYRA FOUNDATION

DEAR FRIENDS, DEAR PATRONS, DEAR FOLLOWERS!

*Bardzo stęskniliśmy się za Wami.
Mam nadzieję, że Wy, Drodzy Przyjaciele, też...*

*Dobrze się składa, bowiem gotowy jest nowy album z Kolekcji FRIENDS, 2022/23,
a to jest świetny powód, by spotkać się i wspólnie cieszyć się tym znakomitym zbiorem. Radujmy się!
Radość radością, a ja jestem winny Państwu wyjaśnienie.*

*Pandemia COVID była głównym powodem opóźnienia w wydaniu kolejnego albumu
FRIENDS, przepraszamy.
Po albumach: FRIENDS, 2019 z pracami Katarzyny Kozyry, FRIENDS, 2020 z pracami pol-
skich artystek, FRIENDS, 2021 z pracami białoruskich, polskich i ukraińskich artystek nadszedł
czas na FRIENDS, 2022/23 z pracami niemieckich artystek z nieistniejącej już Niemieckiej
Republiki Demokratycznej.*

*Wiem, że docenią Państwo wyjątkową jakość nowego albumu, dlatego też zachęcam do otwarcia
Waszych serc i sakiewek.*

Liczę, że Wasza fascynacja tymi wyjątkowymi pracami wyzwoli Waszą szczodrość!!!

Z poważaniem,

*Marek Zaliwski
Prezes FRIENDS,*

Wypowiedź kuratorska

Tegoroczna edycja FRIENDS obejmuje 13 prac (w tym dwa dyptyki i jeden kwadryptyk) 14 artystek pochodzących z terenu Niemiec Wschodnich, należących do różnych pokoleń. Część spośród nich rozpoczynała swoją artystyczną karierę jeszcze za czasów NRD, podczas gdy reszta nie miała możliwości podjęcia studiów na uczelniach artystycznych aż do czasu zjednoczenia Niemiec. Dziś dwie z artystek z edycji zajmuje stanowiska profesorskie na akademii sztuki, a pozostałe są reprezentowane przez galerie. Jednak nadal niektóre z nich pozostają w Niemczech niewystarczająco widoczne, czego nie rekompensuje odczuwalny brak instrumentów artystycznego wsparcia dla twórczyń czy matek. Wybór artystek ze Wschodu, bez łączenia ich z artystkami z Niemiec Zachodnich, był więc świadomą decyzją, spowodowaną brakiem widoczności twórczyń, które z powodów strukturalno-politycznych pracowały w całkowicie odmiennym kontekście oraz warunkach niż ich zachodnioniemieckie koleżanki.

Zagwarantowanie widoczności i przestrzeni tej nierównowadze jest celem Fundacji Katarzyny Kozyry, która powierzyła mi wybór artystek do tej edycji programu. Nie jest to finalna lista twórczyń, ponieważ jest jeszcze wiele artystek do zbadania, kolekcja odzwierciedla jednak mieszankę pozycji artystycznych z różnych pokoleń, które realizują szeroką gamę pomysłów, podejść, technik artystycznych lub gatunków. Wspólnym mianownikiem artystek, reprezentowanych w tegorocznej kolekcji, jest walka o autonomiczny, niezależny i wysoce indywidualny język wizualny, uwidaczniający się w: (przerysowanej) fotografii, wideo, performansie, sztuce nowych mediów, pracach z udziałem tworzyw tekstylnych czy instalacjach. Wszystkie artystki, uczestniczące w projekcie, działają intermedialnie, balansując przy tym na granicy gatunków, a tym samym kwestionują obecne rozumienie sztuki i obrazu. Z tego powodu zakres tematyczny edycji został rozszerzony poza fotografię i sztukę akcji, ponieważ artystki działające szczególnie w tych dziedzinach od 1989/1990 roku zyskały większą uwagę, podczas gdy inne niesłusznie pozostały w tyle. Wszystkie twórczynie podzielają także wartości solidarnej wspólnoty kobiet, były i są działaczkami w sieciach artystyczno-politycznych, promują twórczość innych i tworzą własne platformy lub przestrzenie wystawiennicze – czego rezultatem jest zaangażowanie w produkcję niektórych prac kobiet z kręgu uczestniczek dwuletniej edycji.

Międzypokoleniowe podejście, obrane w tej edycji, podkreśla ciągłość danych motywów i sposobów pracy, odziedziczonych po poprzednich generacjach. Są one jednak

kontynuowane w odmiennej formie, co szczególnie widać w przypadku wpływu międzynarodowej awangardy. Dla wielu artystek, których praktyka twórcza rozpoczęła się po upadku NRD, potrzeba pogodzenia się z własną historią, własnym Ja i własnym ciałem nadal jest istotna; to właśnie wtedy rozpoczęła się szczególnie krytyczna forma refleksji nad tożsamością oraz historią, którą niniejsza edycja FRIENDS odzwierciedla.

Jeannette Brabenetz

Kuratorka FRIENDS, 2022/2023

Kuratorischer Text

Diese Auflage von FRIENDS versammelt 13 Werke (inklusive zweier Diptychen und einer vierteiligen Arbeit) von 14 Künstlerinnen aus dem Osten Deutschlands, die unterschiedlichen Generationen angehören. Einige von ihnen haben ihre künstlerische Karriere bereits in der DDR aufgenommen, andere wiederum durften erst nach dem Ende der DDR an einer Kunsthochschule ein Studium beginnen. Zwei von ihnen haben heute eine Professur an einer Kunsthochschule inne, die Interessen anderer werden von Galerien vertreten. Noch sind einige unter ihnen, die in Deutschland bis heute nur ungenügend sichtbar sind oder rezipiert werden, was auch durch weitestgehend fehlende Instrumente der Kunstförderung für weibliche Künstlerinnen oder Mütter nicht aufgewogen wird. Es war daher eine bewusste Entscheidung, sich für Künstlerinnen aus dem Osten zu entscheiden, ohne sie mit westdeutschen Künstlerinnen zu paaren, auch da es nach wie vor an Sichtbarkeit, Interesse und Verständnis durch Wissen um die Entstehungskontexte der Werke der Künstlerinnen mangelt, welche aus strukturell-politischen Gründen unter anderen Bedingungen arbeiteten, als ihre westdeutschen Kolleginnen.

Diesem strukturellen Ungleichgewicht durch mehr Sichtbarkeit Raum zu geben, ist notwendiger Anlass und Ziel der Katarzyna Kozyra Foundation, dem ich mit dem Auftrag zur Auswahl von Künstlerinnen für die Edition gefolgt bin. Es ist keine repräsentative Auswahl, da die Recherche weiter andauert, sondern eine Mischung künstlerischer Positionen aus verschiedenen Generationen, welche unterschiedliche Ideen, Ansätze, künstlerische Techniken oder Genres verfolgen. Allen in der Edition vertretenen Künstlerinnen ist das Experimentieren beim Ringen um eine autonome, unabhängige, höchst individuelle Bildsprache, in (überzeichneter) Fotografie, Video, Aktionskunst, Medienkunst, Collage, Textilarbeit oder baubezogener Kunst gemein. Die beteiligten Künstlerinnen arbeiten interdisziplinär und intermedial, in den Zwischenräumen der Gattungen und Techniken, und befragen somit gleichermaßen das jeweilig aktuelle Kunst- und Bildverständnis. Der Fokus der Edition ist aus diesem Grund auch über die Fotografie und Aktionskunst hinaus erweitert, da es im Vergleich insbesondere jenen in diesen Feldern arbeitenden Künstlerinnen seit 1989/1990 gelungen ist, größere Aufmerksamkeit zu erhalten, andere stehen zu Unrecht hinter diesen zurück. Alle an der Edition Beteiligten teilen die Werte solidarischer Gemeinschaft von Frauen, waren und sind Akteurinnen von künstlerisch-politischen Netzwerken, fördern das Kunstschaffen

anderer oder begründen eigene Ausstellungsplattformen oder -räume; sie sind daher z.T. mit Arbeiten beteiligt, die in Kooperation mit oder durch Unterstützung von Frauen aus ihrem Netzwerk entstanden.

Der intergenerationelle Ansatz betont einerseits die Kontinuität weiblichen Kunstschaffens im Osten, von Themen und Arbeitsweisen, welche die jüngeren Generationen von den Älteren „geerbt“ haben, die von jenen – auf andere Weise – fortgeführt werden, insbesondere dann, wenn es um das Aufgreifen von Referenzen auf die internationalen Avantgarden geht. Für viele Künstlerinnen, deren Arbeit nach dem Ende der DDR einsetzte, ist das Bedürfnis der Auseinandersetzung mit der eigenen Geschichte, dem eigenen Körper und dem Selbst mit dem Jahr 1990 keinesfalls zu Ende. Vielmehr setzt gerade dann eine außerordentlich kritische Form der Identitäts- und Geschichtsreflektion ein, welche diese Edition widerspiegelt.

Jeannette Brabenetz
Kuratorin FRIENDS, 2022/2023

Photo: Pamela Bachar

FUNDACJA KATARZYNY KOZYRY

Fundacja Katarzyny Kozyry powstała w czerwcu 2012 roku w Warszawie. Głównym celem Fundacji jest wspieranie działań na rzecz pożytku publicznego w obszarze kultury i sztuki. Bierzymy udział w poprawie rozwoju lokalnego oraz międzyregionalnego poprzez informowanie, kultywowanie i konsolidację potrzeb kulturalnych społeczeństwa. Nasze cele osiągamy poprzez szeroko pojęte działania ekspozycyjne, edukacyjne, archiwizacyjne, wydawnicze.

To, co nas wyróżnia na tle innych fundacji zajmujących się sztuką współczesną, to skupienie na wsparciu kobiet w obszarze kultury, których projekty mają ogromny wpływ nie tylko na sztukę, lecz także na społeczeństwo. Stawiamy na wielowymiarowe, interdyscyplinarne wydarzenia, które prowokują dynamiczną dyskusję w różnych środowiskach i poszerzają perspektywy.

Ideą Fundacji jest prowadzenie dialogu, nawiązywanie relacji i przełamywanie stereotypów wypaczających sposób myślenia o sztuce. Czerpiąc z doświadczeń Katarzyny Kozyry, Fundacja rozpowszechnia jej idee, dokumentując i wspierając przyszłe artystki, a także samą Katarzynę.

FRIENDS WSPOMAGAJĄ

Aby dołączyć do programu FRIENDS Fundacji Katarzyny Kozyry, przekaz darowiznę finansową. Twoja pomoc pozwala nam realizować nasz program wspierania artystek. Organizujemy projekty badawcze, rezydencje, wystawy, seminaria oraz wykłady. Przez ostatnie dwa lata udało nam się zorganizować kilka ważnych inicjatyw:

- Rozwinęliśmy międzynarodowy projekt „Secondary Archive” (secondaryarchive.org), tworząc internetową platformę wiedzy reprezentującą trzy pokolenia artystek z Europy Środkowo-Wschodniej. W lutym 2022, zaledwie kilka godzin przed inwazją Rosji na Ukrainę, odbyła się inauguracja ukraińskiej i białoruskiej części archiwum. W październiku 2022 dodaliśmy artystki z Albanii, Kosowa, Serbii oraz krajów grupy Wyszehradzkiej. Obecnie SA zrzesza ponad 400 artystek z 9 krajów.
- W okresie 22.07.22-30.10.22 w Prisztinie odbyła się wystawa Secondary Archive, która została włączona do programu głównego Manifesta 14 – The European Nomadic Biennial. Prace 160 artystek z Albanii, Białorusi, Czech, Węgier, Kosowa, Polski, Serbii, Słowacji i Ukrainy zostały zaprezentowane w przestrzeni Narodowej Galerii w Kosowie. Artystki biorące udział w wystawie są częścią działań projektowych SA. Według danych z oficjalnej strony Biennial, Manifesta 14 odwiedziło ponad 800,000 osób podczas 100 dni programowych. Wystawa została następnie pokazana w Center for Cultural Decontamination w Serbii.
- W lutym 2023 w celu upamiętnienia wybuchu pełnoskalowej inwazji Rosji na Ukrainę we współpracy z Warszawskim Obserwatorium Kultury przedstawiliśmy ukraińską część wystawy Secondary Archive w witrynach WOK-u.
-
- W marcu 2023 odbyła się inauguracja nowego projektu Fundacji – Przeciwwstawienie, czyli serii wystaw artystek młodego pokolenia, mającej w zamiarze promować sztukę wschodzących artystek. Pierwsza wystawa „Zajmowała nas pielęgnacja szczątków” przedstawiała twórczość Agaty Cieślak. Projekt skupia się także na współpracy z mniejszymi instytucjami kultury w Warszawie. Pierwsza edycja powstała we współpracy z Fundacją Dzielna
-
- Kontynuowana była prezentacja wystawy „Urszula Broll. Atman znaczy oddech” w Galeria Bielska BWA w Bielsku-Białej oraz w Galerie Vytvarneho Umeni w Ostrawie. Wystawie w Czechach towarzyszyła publikacja katalogu w języku czeskim.
- Otworzyliśmy wystawę „Święto wiosny” w Cricotece w Krakowie. Była ona częścią programu prezentacji tańca „Rollercoaster. Kolekcjonerzy wrażeń”. Ponownie zaprezentowano instalacje wideo pod kuratelą Pawła Łyskawa i Eryka Makohona, 20 lat po jej debiucie w Zachęcie - Narodowej Galerii Sztuki.
- W Zachęcie — Narodowej Galerii Sztuki — odbyła się wystawa „Szukając Jezusa. Biblioteka”. Pomyślany pierwotnie jako dokument filmowy o dość zwartej strukturze narracyjnej, projekt Katarzyny Kozyry przybrał postać filmo-biblioteki, na którą składa się szereg portretów postaci związanych z ekumeną „syndromu jerozolimskiego”. Całość dostępna online pod linkiem: looking-for-jesus.org

FRIENDS, KOLEKCJA 2022/2023

Tegoroczna kolekcja FRIENDS, Fundacji Katarzyny Kozyry, powstała dzięki współpracy 14 artystek z Niemiec Wschodnich (teren NRD), które przekazały na ten cel swoje prace.

Drukowane w limitowanych nakładach 20 egzemplarzy, na papierze Hahnemühle 300 x 400mm, prace są sygnowane ołówkiem przez artystki i numerowane: cyframi arabskimi w 14 zestawach pełnej kolekcji oraz po 6 egzemplarzy w numeracji rzymskiej, które można wybrać indywidualnie. Tegoroczna edycja składa się z prac o różnej wielkości zadruku, dokładne wymiary podane są pod zdjęciem danej pracy.

Serdecznie dziękujemy uczestniczącym artystkom za ich wkład, który jest przykładem koleżeństwa oraz siostrzeństwa wśród kobiet z naszego regionu, które fundacja także pragnie manifestować i uosabiać w każdym swoim kolejnym przedsięwzięciu.

Jako dowód wdzięczności za darowiznę pieniężną w wysokości 2.250 PLN (EUR 500) lub więcej proponujemy do wyboru jedną z prezentowanych poniżej prac.

Za darowiznę w wysokości 2.700 PLN (EUR 600) lub więcej proponujemy wybrany dyptyk z kolekcji.

Za darowiznę w wysokości 4.500 PLN (EUR 1000) lub więcej otrzymasz kwadryptyk z kolekcji.

Za darowiznę w wysokości 24.500 PLN (EUR 5.500) proponujemy całą kolekcję składającą się z 20 wydruków prac 14 artystek oraz dodatkowo osobisty dowód wdzięczności od Katarzyny Kozyry.

Aby korzystać z przywilejów grupy FRIENDS, dołączyć do programu, wpłacając od 400 PLN. Za darowiznę od 1000 PLN możesz wybrać pracę spośród prac Katarzyny Kozyry z kolekcji z 2019 r. lub z tych nadal dostępnych z kolekcji 2020 r. i 2021 r.

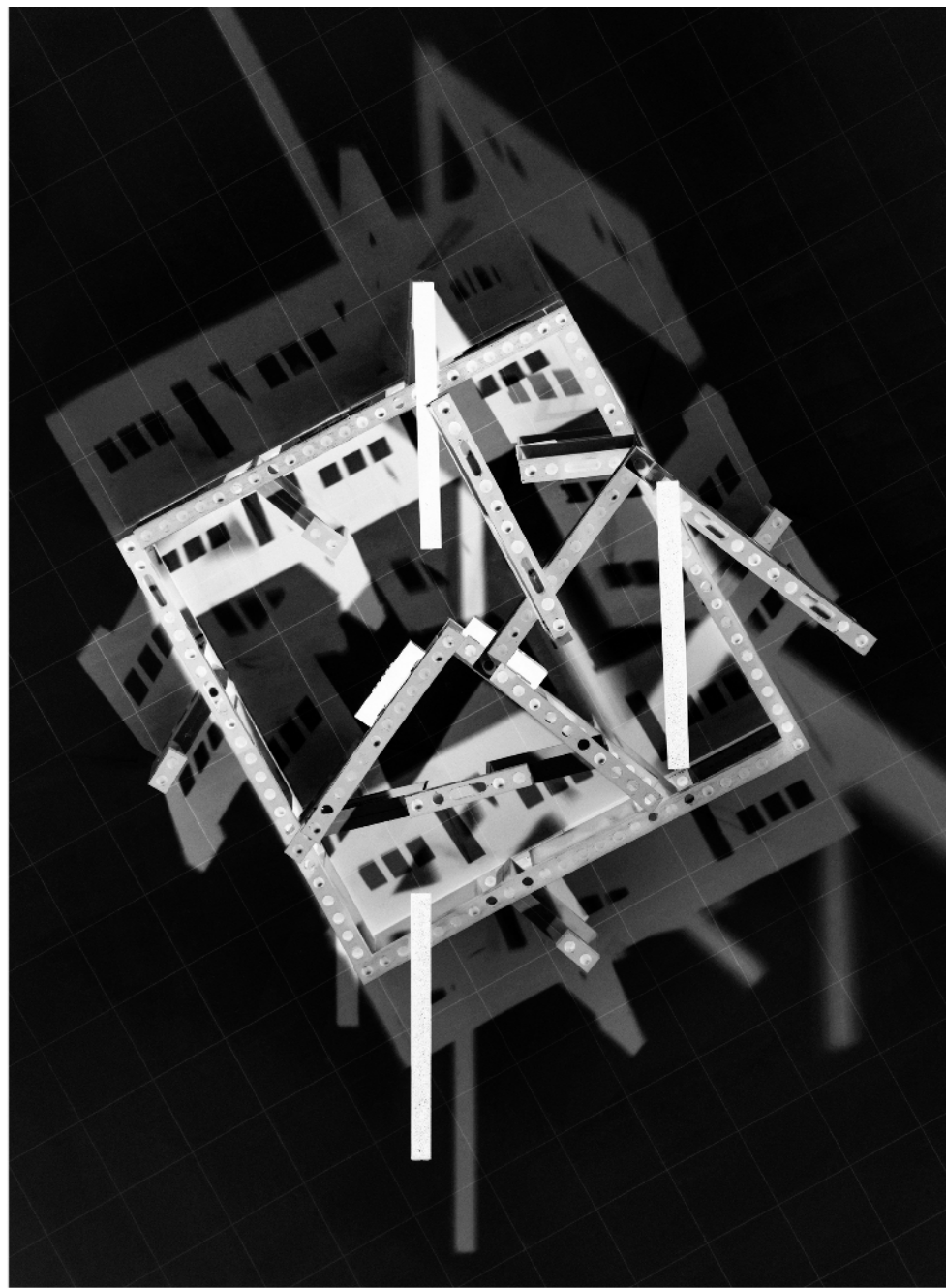
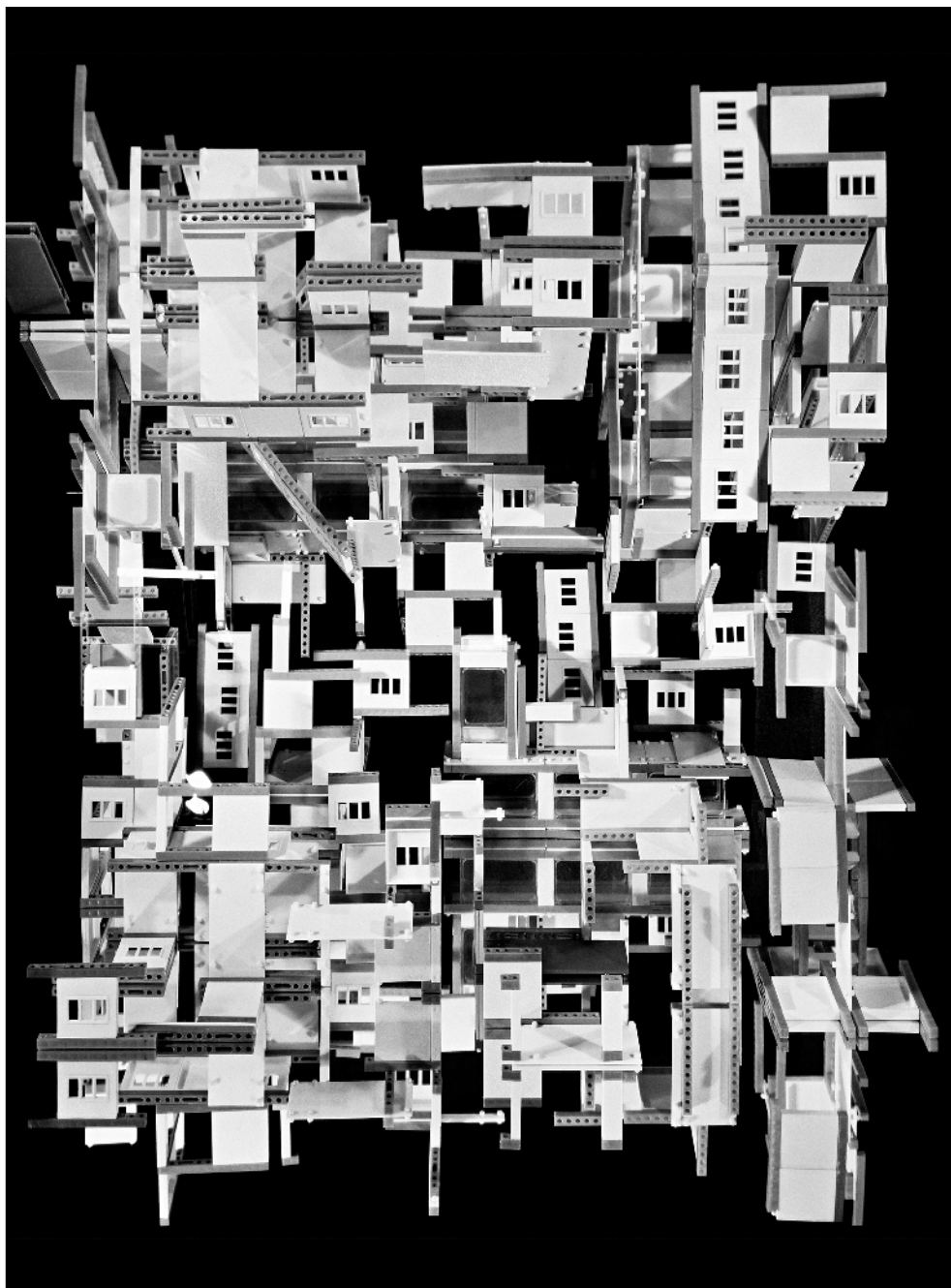

Andrea Grützner

Andrea Grützner urodziła się w 1984 roku w Pirnie, obecnie mieszka i pracuje w Berlinie i w okolicach Drezna. Uzyskała tytuł magistra fotografii w 2014 roku na Uniwersytecie Nauk Stosowanych w Bielefeld, ukończyła także licencjat z projektowania komunikacji na Uniwersytecie Nauk Stosowanych w Konstancji. Prace Grützner były pokazywane na licznych wystawach indywidualnych i zbiorowych na całym świecie, m.in. w Deichtorhallen Hamburg, Marta Herford, Haus Gropius Dessau, Henie Onstad Kunstcenter Oslo, Goethe Institut Paris, Camera Club New York City i Centre for Contemporary Photography Melbourne. Jej prace znajdują się w kolekcjach publicznych, m.in. w Berlinische Galerie, DZ Bank Collection i FOAM Amsterdam. W 2020 roku otrzymała nagrodę Klein Foundation Photo Art Award, a w 2018 była artystką-rezydentką Bauhaus Dessau.

Podczas rezydencji w Bauhausie rozpoczęła pracę nad cyklem „Architekton” Andrea Grützner tworzy nowe konstrukcje z zestawu budowlanego z NRD „Der kleine Großblock Baumeister” dla dzieci. Na jej wielkoformatowych fotografiach modele wydają się niestabilne i niedokończone, przez co pozostawiają przestrzeń dla wyobraźni. Wskazując na system nieuporządkowany, tworzą płaszczyzny projekcyjne pomiędzy dystopiami i utopiami. Fotografie wzywają do większej świadomości złożoności i różnorodności, a jednocześnie wydają się szkicowanymi fragmentami możliwej przyszłości.

Andrea Grützner, *Architekton (dyptyk)*, fig. 4; fig. 5, 2019, 210 x 285 mm, druk cyfrowy na papierze

Photo: Tim Schnetgoeke

Inken Reinert

Inken Reinert urodziła się w 1965 roku w Jenie. Obecnie mieszka i pracuje w Berlinie. Reinert zaczynała jako samouk, ponieważ w czasach NRD nie pozwolono jej studiować na akademii sztuki. W 1988 zamieszkała w Berlinie Zachodnim i zaczęła zajmować się ceramiką. Po upadku muru berlińskiego Reinert studiowała w Kunsthochschule (Akademia Sztuk Pięknych) Berlin-Weißensee, w 2000 roku ukończyła klasę mistrzowską u Wernera Liebmann. Wiele prac Reinert opiera na znalezionych lub używanych materiałach i umieszcza ich historyczne, polityczne czy społeczne konotacje oraz przecho- wywaną w nich pamięć w nowym kontekście. Poruszają one temat wstrząsów, które pociągają za sobą transformacje polityczne i społeczne, oraz odzwierciedlają ich wpływ na architekturę, design, przestrzeń publiczną, i prywatną. W ten sposób komentują analitycznie, czasem poetycko, kontrasty między utopią, rzeczywistością i indywidualizmem. Zmiany w systemach wartości oraz procesy represji zarówno w sen- sie fizycznym, jak i psychologicznym (jak w przypadku upadku socjalizmu jako systemu społecznego), są przedmiotem wielu jej prac.

W serii „White Gold” Reinert eksperymentuje z percepcją oraz jakością prac ceramicznych i porcelano- wych. Dezintegrując oraz łącząc je z przedmiotami z różnych kultur, skupia się na ich unikalnych warto- ściach i zastosowaniach w wielorakich kontekstach.

Inken Reinert, dyptyk z serii White Gold, 2019, 200 x 300 mm, druk cyfrowy na papierze

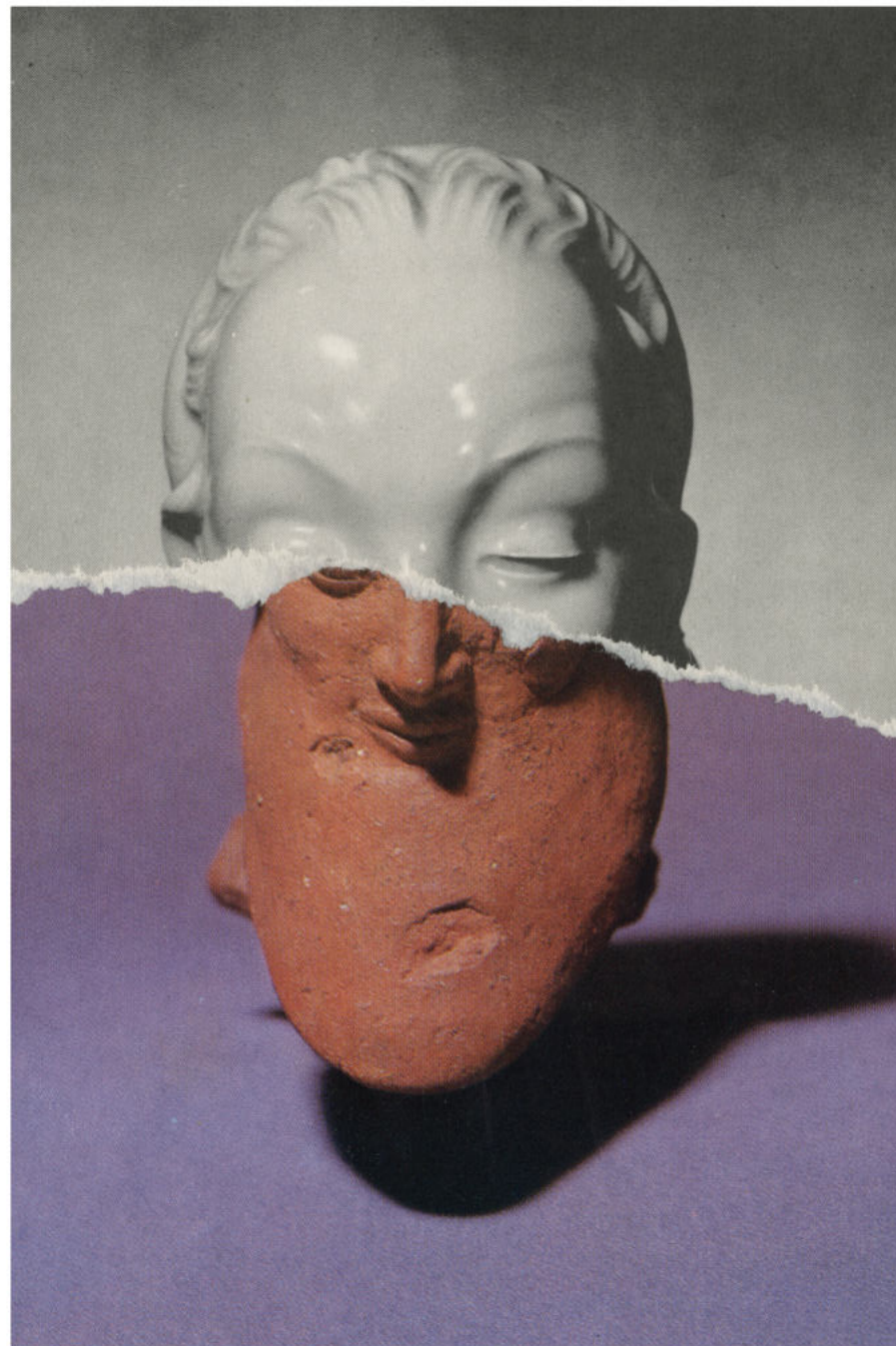

Photo: Heike Mildner

Erika Stürmer-Alex

Erika Stürmer-Alex urodziła się w 1938 roku we Wriezen (Brandenburgia). Studiowała w Kunsthochschule (Akademii Sztuk Pięknych) w Berlinie-Weißensee na Wydziale Malarstwa Tablicowego i Sztuki w Architekturze. Po ukończeniu studiów pracowała na polu ilustracji książkowej, grafiki, malarstwa wielkoformatowego. Od 1967 roku należy do Stowarzyszenia Artystów Wizualnych (Association of Visual Artists). W tym wczesnym okresie — kiedy była pod wpływem międzynarodowych ruchów modernistycznych — realizowała głównie prace abstrakcyjne. Po rozpoczęciu eksperymentowania z materiałami, mediami, formami i kolorami (np. kolaże z zakresu mail art-u, książki artystyczne), powróciła w latach 70. XX wieku do figuracji w sztuce. Od 1980 roku zaczęła projektować oraz realizować rzeźby z kolorowego poliestru, przeznaczone na place i budynki użyteczności publicznej. W 1982 roku zakupiła gospodarstwo w Lietzen niedaleko Seelow, jako miejsce do życia i pracy. Od lata 1983 roku organizowała kursy z zakresu multimedialnej pracy artystycznej — tygodnie malarskie, działania land art-owe i pracę kobiet — w tak zwanym Kunsthof Lietzen. Od 1990 roku wprowadza do swoich prac nowe materiały: naturalne, takie jak gleba, popiół, wapno, oraz syntetyczne, to jest lateks i silikon, lub materiały codziennego użytku, na przykład aluminium, gumę czy plastik — które pojawiły się wraz z początkiem okresu trywialnej estetyki. W 1991 roku stała się współzałożycielką Stowarzyszenia Frauenarbeitskreis Lietzen e. V. oraz Endmoräne, Female Artists from Brandenburg and Berlin e. V. W 1993 roku Stürmer-Alex była gościem honorowym w Villi Massimo w Rzymie. Studyjne wizyty zaprowadziły ją m.in. do Londynu, Naxos i Brazylii. W 2001 r. otrzymała stypendium Stiftung Kulturfonds dla Künstlerhaus Wiepersdorf, następnie w latach 2007–2008 „The other scholarship” Ostdeutsche Sparkassenstiftung w Brandenburgii, w 2014 r. Nagrodę Artystyczną Fundacji Kultury Loscon dla Brandenburgii Wschodniej, a w 2015 r. Nagrodę Honorową Prezydenta Brandenburgii za całokształt twórczości. Jej wystawy indywidualne i zbiorowe były pokazywane w Brandenburskim Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Chociebużu, Albertinum w Dreźnie, Muzeum Barberini w Poczdamie.

Różne prace Stürmer-Alex o charakterze publicznym oraz „Lemon Squeeze” zostały zrealizowane w szkołach, firmach, restauracjach, hotelach, parkach, na ulicach lub placach w nowych dzielnicach mieszkaniowych. Do tych kolorowych rzeźb artystka stosowała materiały, które przez długi czas pomogły uchronić prace przed wpływem środowiska zewnętrznego, a także takie tworzywa, które można było pomalować. Istotnym odniesieniem dla Stürmer-Alex były barwne i monumentalne rzeźby Nanas autorstwa Niki de Saint Phalle, jednak twórczyni rozwinęła przede wszystkim swój indywidualny język artystyczny, złożony z prostych znaków i modernistycznych kolorów, oscylujący między figuratywnością a abstrakcją, zawsze na krawędzi popularnych form lub obiektów.

Erika Stürmer-Alex, Lemon squeezer of the world conscience, 1996, 200 x 300 mm druk cyfrowy na papierze

Photo: Heike Mildner

Nadja Buttendorf

Nadja Buttendorf jest z wykształcenia złotnikiem i studiowała sztuki piękne w Burg Giebichenstein Kunsthochschule Halle (Saale). W swoich pracach kwestionuje współczesne kody i normy konstruowania płci, a także rzuca wyzwanie mechanizmom tworzenia wartości, które wpływają na ludzkie ciało w cyfrowym społeczeństwie. Jej prace pokazują, że nawet nasze rozumienie technologii jest ściśle związane z systemem patriarchalnych relacji władzy. Odrzucając te wyobrażenia, jej interaktywne prace i projekty wideo mają na celu skonstruowanie nowych oraz znacznie bardziej wielowarstwowych narracji, w których kobiety odzyskują swoją widoczność, jako integralną część historii technologii. Aby to osiągnąć, wykorzystuje interakcyjne momenty uczestnictwa online, zarówno w swoich tutorialach, jak i tworząc performatywne obiekty biżuteryjne. DIY, będące szeroko rozpowszechnioną estetyką online, funkcjonuje jako świadomie stosowana strategia zarówno umożliwiania dostępu, jak i przeciwstawiania się neoliberalnej etyce pracy. Prace i warsztaty Nadji Buttendorf były prezentowane w HKW Berlin, Hardware MedienKunstVerein Dortmund, Kunsthalle Bremen, La Gaîté Lyrique Paris, MU Eindhoven, NRW-Forum Düsseldorf, Halle 14 – Zentrum für zeitgenössische Kunst Leipzig, D21 Leipzig, Museum der Bildenden Künste Leipzig, Kunsthalle Bremen, Neue Gesellschaft für Bildende Kunst Berlin i panke.gallery Berlin. Występowała również z wykładami w Re:publica, CCC, Creamcake i nGbK Berlin.

& Sabrina Labis

Sabrina Labis uzyskała tytuł licencjata w dziedzinie sztuk pięknych w Lucerne School of Art and Design. Jest absolwentką Berlińskiego Uniwersytetu Sztuk Pięknych, gdzie studiowała eksperymentalne wideo i sztukę mediów. W swojej pracy artystycznej zajmuje się koncepcjami i procesami obrazów cyfrowych, aby odsłonić, a tym samym, zakwestionować leżące u ich podstaw systemy wartości, relacje płci, struktury władzy oraz mechanizmy społeczne. Internet, ze swoimi specyficznymi cyfrowymi subkulturami i praktykami estetycznymi, jest dla artystki istotnym źródłem inspiracji oraz materiałów. Opierając się na trwających procesach badawczych, Labis tworzy poetyckie, multimedialne prace łączące różnorodne materiały, poprzez które dzieli się swoimi obserwacjami z widzami. Prezentowała swoje wideo i instalacje na wystawach indywidualnych oraz zbiorowych w Muzeum Sztuki w Lucernie, Museum of Art Bonn, Literaturhaus Berlin, paryskim Centre Pompidou, Sodu4 Vilnius, German House New York, i wielu innych. Otrzymała Nagrodę Wystawienniczą Muzeum Sztuki w Lucernie oraz Elsa-Neumann-Grant Landu Berlin. Wykładała gościnnie na Lucerne School of Art and Design (2019-2022) oraz na Berlin University of the Arts (2022-2023).

Praca jest wynikiem współpracy między artystami podczas Nadja's Nail Art Residency. Od 2016 roku Nadja Buttendorf zaprasza artystki i artystów do postrzegania paznokci jako przestrzeni wystawienniczej oraz miejsca do symulacji różnych scenariuszy artystycznych. W ramach projektu 360° Nail artystki Nadja Buttendorf i Sabrina Labis zamontowały kamerę 360° na sztucznie przedłużonym paznokciu na środkowym palcu Labis, a następnie poszły zjeść frytki. Wydarzenie zostało udokumentowane w dwóch filmach wideo, sześciu zdjęciach estetycznie zorientowanych na fotografię produktową oraz krótkim tekście wyjaśniającym. Wszystkie materiały odnaleźć można na stronie internetowej „Nadjas Nail Art Residency” oraz na YouTube.

Nadja Buttendorf & Sabrina Labis, 360° Nail, 2019, 200 x 300, druk cyfrowy na papierze

Photo: Ralf Gerlach

Gabriele Stötzer

Gabriele Stötzer urodziła się w 1953 roku w Emleben w Turynii, obecnie mieszka i pracuje w Erfurcie i Utrechcie (Holandia). W latach 1973–1976 studiowała germanistykę i edukację artystyczną w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Erfurcie. W 1976 r. została usunięta z listy studentów po solidaryzowaniu z kolegą ze studiów, a następnie w 1977 r. została uwięziona za „zniesławienie państwa” w NRD-owskim więzieniu dla kobiet Hoheneck. W latach 1979–1983 okupowała domy w Erfurcie. Stötzer pracowała z różnymi mediami: najpierw z tkaninami, potem z malarstwem, fotografią, wierszami, performansem i filmem. Założyła własne warsztaty artystyczne, w tym laboratoria fotograficzne, warsztaty sitodruku i tkactwa. Prowadziła także lekcje z rysunku aktów w prywatnych domach, dopóki nie zostały one zamknięte przez Ministerstwo Bezpieczeństwa Państwowego NRD. Następnie zaczęła rysować pamiętniki. W latach 1980–1981 prowadziła prywatną „Galerie im Flur” w Erfurcie i organizowała plenery w Hüpstädt w Turynii, dopóki oba te przedsięwzięcia również nie zostały zakończone przez Ministerstwo Bezpieczeństwa Państwowego. W 1981 r. rozpoczęła działania z fotografią performatywną, m.in. z Cornelią Schleime, Heike Stephan i Birgit Bronnert, co w konsekwencji doprowadziło do pracy nad książkami artystycznymi z rysunkami na fotografiach. Publikowała zdjęcia i teksty w niezależnych magazynach, a także organizowała odczyty i wystawy fotografii seryjnej na alternatywnej scenie Prenzlauer Berg. W latach 1984–1994 była współzałożycielką grupy artystek w Erfurcie, od 1989/90 znanej jako „Exterra XX”. Założyła również grupę muzyczną Extended Orgasm (EOG), a w 1989 r. stała się członkinią, a zarazem założycielką inicjatywy obywatelskiej Women for Change. Stötzer była współinicjatorką okupacji administracji okręgu Stasi w Erfurcie, pierwszej okupacji siedziby bezpieczeństwa państwowego w NRD. Otrzymała nominację do nagrody Ingeborg-Bachmann. Po 1989 r. była już w stanie publikować swoje prace i uzyskać dyplom. W latach 1992–1994 współtworzyła i rozwijała Kunsthaus Erfurt. Brała udział w rozmaitych stypendiach (Solitude, Amsterdam), a także prowadziła międzynarodowe wykłady i warsztaty, na przykład w USA. W latach 2010–2020 Stötzer wykładała zajęcia z performansu na Uniwersytecie w Erfurcie. W 2013 roku została odznaczona Federalnym Krzyżem Zasługi za zaangażowanie polityczne i społeczne w czasach NRD. W 2020 roku była artystką rezydującą w Atelierhaus w Schwanenwerder w Berlinie. Miała liczne wystawy indywidualne i zbiorowe, w tym w Narodowej Galerii Sztuki w Wilnie, Tweed Museum of Art Duluth, Lentos Art Museum w Linzu, Deutsches Historisches Museum w Berlinie, Akademie der Künste w Berlinie, Künstlerhaus Bethanien w Berlinie. „Stegreifspiele” to wczesny, żartobliwy performans Gabriele Stötzer i innych artystek z jej kobiecego kręgu. Snują w nim refleksję nad siłą i rolą kobiet, ich emocjami (wyrażaniem siebie) i nagim, kobiecym ciałem we wschodniemieckim społeczeństwie. Praca mówi o oporze, kreatywności, wrażliwości, płodności i samostanowieniu. Teksty na stemplach pełnią funkcję komentarzy artystki do sytuacji politycznej: „pieszczenie szyby okiennej” odnosi się do najczęściej niewidocznego oporu wobec patriarchalnego i politycznego systemu – „również ten rok, jak każdy inny, jest rokiem kobiet” przypomina o stałym znaczeniu i potrzebie widoczności kobiet, zamiast świętowania ich obecności tylko jednego dnia, 8 marca.

Gabriele Stötzer, *Stegreifspiele* (kwadryptyk), 1982, 200 x 300 mm, druk cyfrowy na papierze
© Gabriele Stötzer (kwadryptyk), VG Bild-Kunst, Bonn 2023, dzięki uprzejmości LOOCK, Berlin

Photo: Stephanie Steinkopf OSTKREUZ Agentur der Fotografen

Yvon Chabrowski

Yvon Chabrowski, urodzona w Berlinie Wschodnim, studiowała fotografię na Akademii Sztuk Wizualnych w Lipsku (HGB Leipzig) u Timma Rauterta i Floriana Ebnera oraz sztuki piękne w École nationale supérieure des Beaux-Arts w Lyonie we Francji. Ukończyła klasę mistrzowską u Petera Pillera. Jej prace były pokazywane na wielu międzynarodowych wystawach, w tym w Museum Arnhem, Kunstmuseum Liechtenstein i Weserburg Bremen. W 2019 roku Yvon Chabrowski otrzymała 7. Międzynarodową Nagrodę im. Marianne Brandt i stypendium VISIT, a w 2020 roku stypendium Villa Serpentara Junge Akademie der Künste Berlin (Młoda Akademia Sztuk Pięknych w Berlinie) we współpracy z Villa Massimo. Kunsthalles Rostock pokazała jej indywidualną wystawę BODIES AND VALUES, a obszerny katalog VIDEO AS SCULPTURE został opublikowany przez Spector Books. W 2021 roku jej dzieła była wspierana przez grant roboczy Stiftung Kunstfond. W 2022 roku jej prace były pokazywane w Neue Kunstraum Düsseldorf, Akademie der Künste Berlin oraz na wystawie indywidualnej HEADS w Kunstverein Ruhr Essen i na wystawie indywidualnej CONTINUED ATTEMPT w Galerie ASPN Leipzig. W 2023 r. jej projekt badawczy i performatywny REPRODUCTIVE AUTONOMY jest finansowany z grantu dla sztuk wizualnych, Departamentu Kultury i Europy berlińskiego senatu.

W swojej pracy Yvon Chabrowski analizuje reprezentacje ciał w mediach. W „KINESIS I GLITCH” łączy wydajność własnego ciała z wydajnością monitora, który generuje błędy funkcjonalne na ekranie. Odzwierciedla to kontrast bądź konflikt między ciągłą próbą ekonomicznej optymalizacji zarówno funkcjonalności technicznej, jak i ludzkiego ciała.

Yvon Chabrowski, kadry z *KINESIS I GLITCH*, 2022, 168 x 300 mm, druk cyfrowy na papierze

Kata Unger

Kata Unger urodziła się w 1961 roku w Berlinie, gdzie mieszka i pracuje do dziś. W latach 1981–1982 studiowała architekturę na Akademii Sztuki (Kunsthochschule) Weißensee w Berlinie. Na jej twórczość artystyczną wywarło wpływ dorastanie w artystycznej rodzinie wśród wielu poetów, intelektualistów i artystów. Oprócz rysunków i technik mieszanych, Unger tworzy przede wszystkim złożone, kolorowe gobeliny. Ich treść odnosi się do współczesnego rozwoju technologicznego oraz jego konsekwencji w zglobalizowanym i zdigitalizowanym świecie. Jej prace mogą być postrzegane zarówno jako obiekty, jak i obrazy jednocześnie — ogniskują w sobie bardzo rozbieżne tematy, w tym szerokie spektrum dyskursów środowiskowych, filozoficznych czy poetyckich, w wyniku przeplatających się w nich historii. W 2007 roku Unger założyła niemiecki projekt Tatami (wraz z Frankiem Dierschem). W 2022 r. otrzymała Stypendium Specjalnego Programu Senatsverwaltung für Kultur und Europa, a w 2023 r. Stypendium NEUSTARTplus Fundacji Kunstfonds. Różne indywidualne i zbiorowe wystawy twórczyni miały miejsce w Gallery Artae w Lipsku, Toolbox/Finnish-German Art Space w Berlinie, ANNA KLINKHAMMER Gallery w Düsseldorfie, Märzhase, Gallery for Young Art, Women's Museum/Communal Gallery w Berlinie, Kulturpalast Wedding International w Berlinie, Gallery Axel Obiger w Berlinie, Dok25a w Düsseldorfie, Tucholsky Museum, Rheinsberg Castle, Gallery Parterre w Berlinie, Communal Gallery in the tower w Berlinie, bG Gallery w Santa Monica CA, USA, Minuseins w Wiedniu, Collegium Hungaricum w Berlinie, Gallery Amalienpark w Berlinie, GRASSI Art Museum w Lipsku, State Museum for Modern Art w Chociebużu, Centrul de Interes w Klużu-Napoce, ROU, Kościele św. Mateusza w Berlinie, The Museum of Contemporary Art Vojvodina w Nowym Sadzie, Textile Biennial 2019, Museum Rijswijk, Den Haag, Gallery Alte Schule Adlershof w Berlinie, Art Museum Hyvinkää, FIN, Gallery Fonticus w Groznan, Leipziger Baumwollspinnerei w Lipsku, Gallery BRAUBACHfive we Frankfurcie nad Menem, Kühlhaus Berlin, Alkatraz Gallery w Ljublanie.

„Plasmawave” to przeplatająca się, swego rodzaju ahistoryczna konfrontacja z pozaziemskim zjawiskiem, dziejącym się w przestrzeni kosmicznej, które zwykle nie jest widoczne dla ludzkiego oka. Kluczowy punkt stanowi w nim leżąca kobieta, niemal androgyniczna, barokowa postać, która nawiązuje do refleksji artystki nad malarstwem Nicolasa Poussina. Kata Unger kreuje w ten sposób obraz stanu ekspresji lub stanu umysłu, który można interpretować poprzez różne warstwy, takie jak aspekty techniczne bądź treściowe.

Kata Unger, *Plasma Wave* (gobelin), 2022, 297 x 180 mm, druk metodą sitodruku, Kwaciarnia Grafiki

Photo: N.J.

Nancy Jahns

Nancy Jahns urodziła się w 1969 roku w Stendal (Saksonia-Anhalt), wychowała się w Schwerinie. W latach 1985–1988 odbyła praktykę jako producentka toreb przemysłowych. Studiowała sztuki piękne na Uniwersytecie Sztuki i Projektowania Burg Giebichenstein w Halle u prof. Christine Tribsch. Wizyty studyjne zaprowadziły ją do Meksyku, Estonii i Grecji. Fotografia towarzyszyła jej nieustannie, aż w końcu stała się częścią jej pracy. Finansując galerię projektową, zdobyła doświadczenie, które wykorzystwała również w międzynarodowych projektach kuratorskich, zwłaszcza na obszarach wiejskich. Obecnie artystka mieszka w Brandenburgii nad Hawelą. Jej prace obejmują obiekty, fotografię, instalacje site-specific, sztukę wideo oraz książki artystyczne, które są reprezentowane w kolekcjach sztuki i często wystawiane.

Mise en Scène to próba wizualizacji sytuacji bycia pomiędzy, w obrębie form sztucznych i naturalnych, pomiędzy filmem a fotografią. W wersji light-box praca ta zyskuje jeszcze bardziej teatralny wymiar. Ten pojedynczy motyw dzieła, które składa się z 8 części, jest głównym elementem reprezentującym wahanie, myślenie, oczekiwanie, prezentowanie i działanie w sferze „pomiędzy”.

Nancy Jahns, Mise en Scène, 2004, 300 x 200 mm, druk cyfrowy na papierze

Photo: Joerg Waehner

Tina Bara

Tina Bara urodziła się w 1962 roku w Kleinmachnow, w latach 1966–1978 mieszkała w Guben. Obecnie mieszka i pracuje w Lipsku oraz Berlinie. W 1978 roku przeprowadziła się do Berlina. W latach 1980–1986 studiowała historię i historię sztuki na HU Berlin. W 1986 roku pracowała jako niezależna badaczka i fotografka dla DEFA-Studios przy filmach dokumentalnych. Następnie w latach 1986–1989 uczestniczyła w korespondencyjnym kursie fotografii na Akademii Sztuki (HGB) w Lipsku u Arno Fischera. Była aktywistką zaangażowaną w działalność grup opozycyjnych, takich jak „Women for Peace” („Kobiety dla Pokoju”). W lipcu 1989 roku Bara wyemigrowała z NRD. W 1991 roku uzyskała dyplom u Arno Fischera w HGB. Od 1993 r. jest profesorką fotografii w HGB w Lipsku, a w 2000 r. rozpoczęła współpracę projektową z Albą D’Urbano, realizując w jej ramach projekty artystyczne i kuratorskie. Jej wystawy indywidualne i zbiorowe odbyły się w Kunsthalle w Erfurtcie, Kunsthalle w Baden-Baden, Kunstmuseum w Bern, Kunsthaus w Dreźnie, Künstlerhaus w Bethanien, Hamburger Bahnhof — Museum für Gegenwartskunst w Berlinie, Galerie für Zeitgenössische Kunst w Lipsku, Landesmuseum Linz (Austria).

Praca jest częścią serii „Lange Weile (Nuda)”, która zawiera ponad 400 czarno-białych fotografii zrealizowanych w latach 1983–1989 — od początku jej kariery artystycznej — przez okres studiów historycznych — aż do momentu wyjazdu z NRD do Niemiec Zachodnich. W tej serii Bara zastanawia się nad swoim codziennym życiem w NRD i podróżami. Czyniąc to, wielokrotnie poddaje się autorefleksji, koncentruje się na dialogu między sobą a innymi, sobą oraz otoczeniem, wreszcie między własnym i cudzym ciałem.

Tina Bara, Window, Mirror, Self I, 1985 (fragment), 200 x 300 mm, druk cyfrowy na papierze

Photo: Falk Haberkorn

Ricarda Roggan

Ricarda Roggan urodziła się w 1972 roku w Dreźnie (Saksonia), mieszka i pracuje w Lipsku. W latach 1996–2002 studiowała fotografię na Akademii Sztuk Pięknych (Hochschule für Grafik und Buchkunst, HGB) w Lipsku pod kierunkiem profesora Timma Rauterta. W 2004 roku uzyskała tytuł magistra u profesora Rauterta. W latach 2003–2005 ukończyła studia magisterskie w Royal College of Art w Londynie. Od 2013 roku Roggan jest profesorką fotografii na Akademii Sztuk Pięknych (Staatliche Akademie der Bildenen Künste) w Stuttgarcie. Otrzymała liczne stypendia — Dorothea Erxleben of Niedersachsen (2011–2013), nagrodę artystyczną Sachsen LB (2004), Vordemberge Gildewart Foundation i Contemporary German Photography of the Alfred Krupp von Bohlen und Halbach-Foundation (2002). Jej liczne indywidualne i zbiorowe wystawy odbyły się w Muzeum Sztuk Pięknych (MdbK) w Lipsku, Instytucie Goethego w Toronto (Kanada), Collection Philara w Düsseldorfie, Galerii Eigen+Art, Nikozjańskim Miejskim Centrum Sztuki (Nicosia Municipal Art Center) na Cyprze, Instytucie Sztuki Współczesnej (KW-Institut of Contemporary Art) w Berlinie, Państwowym Muzeum w Linzu (Landesgalerie), Państwowym Muzeum (Staatsgalerie) w Stuttgarcie, Kolekcji Sztuki Chemnitz, Muzeum Sztuki w Bonn, Muzeum Sztuki Kloster Unser Lieben Frauen w Magdeburgu, Niemieckich Federalnych Zbiorach Sztuki (German Federal Art Collection) w Bonn, Centre de la Photographie Genève w Belgii, Muzeum Essl w Wiedniu, Państwowych Zbiorach Sztuki (Staatliche Kunstsammlungen) w Dreźnie, Muzeum Sprengel w Hanowerze, Kolekcji Zabłudowicz w Nowym Jorku, Oppenvillen w Rüsselsheim, About Change Collection w Berlinie, C/O Berlin, MKM Museums Küppersmühle w Duisburgu, Muzeum Cobra w Amstelveen (Holandia), 4. Berlin Biennale, Narodowym Muzeum Sztuki w Tokio, Muzeum Sztuki w Wolfsburgu (Galeria Miejska), GFZK w Lipsku.

Obraz i przestrzeń są elementami instalacji „City N”, cyklu prac z lat 1998/99, opartego na dokumencie o wzorcowym mieście, koncentrującym się na skutecznym planowaniu działań ochronnych w przypadku nalotów, znalezionym przez artystkę w biurze oficera obrony cywilnej opuszczonej fabryki w Lipsku. Praca — hybrydowy sposób reprezentacji — polega na interakcji między inscenizacją instalacji a obrazami fotograficznymi. Roggan rzuca widzowi wyzwanie, aby ten prześledził zmianę roli fotografii; od medium reprodukcji do autonomicznego obrazu, od skromnej roli dokumentacji do samoświadomej asercji niezależnej, fikcyjnej przestrzeni.

Ricarda Roggan, Stadt N, 1999, 200 x 210 mm, druk cyfrowy na papierze

Photo: Américo Castilla

Luise Schröder

Luise Schröder jest artystką wizualną, pracującą w Paryżu i Berlinie. Studiowała fotografię i sztukę mediów na Akademii Sztuk Wizualnych w Lipsku (HGB). W swojej praktyce artystycznej zajmuje się aspektami „historii w procesie” ze współczesnej perspektywy. Interesuje ją, w jaki sposób kultury pamięci czy też upamiętniania są kształtowane przez programy polityczne, media oraz produkcję obrazów, a także, jak wpływa to na tożsamość poszczególnych społeczności. W ostatnich latach Luise Schröder brała udział w licznych wystawach indywidualnych i zbiorowych, m.in. w Rencontres International Paris/Berlin (FR), Kunsthalle Baden Baden (DE), w Galerie EIGEN+ART (Berlin/Lipsk, DE) oraz na 7. Biennale Sztuki Współczesnej w Berlinie (DE). Wśród wielu wyróżnień artystka otrzymała nagrodę C/O Talents Award w 2012 roku oraz SpallArt Price Salzburg w latach 2019/2020. Ponadto, w 2016 r. odbyła rezydencję artystyczną w Villi Aurora w Los Angeles, a w latach 2018/19 otrzymała stypendium w Cité Internationale des Arts w Paryżu, przyznane przez komisarza rządu federalnego Niemiec ds. kultury i mediów.

Praca „Fear Etched Into Our Bodies” z 2020 roku powstała w ramach wspólnego projektu artystek THE CROWN LETTER, który rozpoczął się jako zbiorowa kronika izolacji, doświadczonej podczas globalnego kryzysu COVID-19. Projekt zgromadził ponad pięćdziesiąt kobiet: artystek wizualnych, pisarek, kompozytorek czy reżyserek, które dzieliły się wspólnie swoimi cotygodniowymi doświadczeniami oraz spostrzeżeniami. Robiły to zarówno ze sobą nawzajem, jak i ze światem, czyniąc to poprzez fotografie, filmy, prace dźwiękowe, rysunki, wiersze i inne formy tekstowe. Projekt dostępny pod adresem internetowym www.crownproject.art

*Luise Schröder, Fear Etched into Our Bodies (jako część THE CROWN LETTER)
WEEK 13, July 14-21, 2020, 200 x 300 mm, druk cyfrowy na papierze*

Photo: Ken Wagner

Christine Schlegel

Christine Schlegel urodziła się w 1950 roku w Crossen (Saksonia). W 1956 roku przeprowadziła się do Drezna, gdzie mieszka i pracuje do dziś. Po odbyciu praktyki jako projektantka plakatów, w latach 1973–1978 studiowała malarstwo i grafikę na Akademii Sztuk Pięknych w Dreźnie. Od 1982 roku, oprócz malarstwa i grafiki, zaczęła wykonywać fotokolaże, filmy eksperymentalne, performanse, obiekty książkowe, instalacje plenerowe oraz malarstwo ceramiczne. W 1984 roku przeniósła się do Berlina Wschodniego. Eksperymentując z filmem, projekcjami tanecznymi, ruchem i muzyką eksperymentalną, współpracowała z performerem tańca Finem Kwiatkowskim oraz brała udział w rozmaitych inicjatywach teatralnych. W 1986 roku wyjechała z NRD do Amsterdamu (Holandia), po czym przeniósła się do Berlina Zachodniego. W 1988 roku otrzymała stypendium senatu Berlina Zachodniego. Około roku 2000/1 wróciła do Drezna. Otrzymała granty na projekty od Senatu Kultury i Stiftung Kulturfonds. Jej wystawy indywidualne i zbiorowe prezentowane były w Hieronymus Bosch Correspondences, Akademii Sztuk Pięknych w Wiedniu, Kunstaussstellung Kühl w Dreźnie, Muzeum Leonhardiego w Dreźnie, Państwowym Muzeum Sztuki w Dreźnie, Gropius-Bau w Berlinie, Galerii Narodowej w Berlinie, Sonoma Valley Museum of Art w Kalifornii/USA, Muzeum Sztuki Nowoczesnej, Fundacji Ludwiga w Wiedniu. Prace artystki znajdują się w zbiorach Albertinum w Dreźnie, Städtische Galerie w Dreźnie, Kupferstichkabinett w Dreźnie i Berlinie, Deutsches Historisches Museum w Berlinie, Badisches Landesmuseum w Karlsruhe, Lindenau Museum w Altenburgu, Städtische Galerie w Dreźnie, Art Museum Moritzburg Halle, Art Collection Chemnitz, Brandenburgskim Muzeum Sztuki Nowoczesnej (Brandenburg Museum of Modern Art), Cottbus-Frankfurt (Oder), Art Collection Max Pechstein Museum w Zwickau, Art Collections Neubrandenburg, Kustodii Uniwersytetu Technicznego w Dreźnie, Federal Art Collection w Bonn.

Prezentowana praca jest jednym z tak zwanych obrazów pocztówkowych, które artystka zaczęła realizować pod koniec lat 70. w standardowym formacie 147 x 105 mm. Obiekty, oparte na jej podróżach oraz ściśle związane z jej pobytami w szpitalu, rekonwalescencją i historiami miłosnymi, cechuje niezwykle autobiograficzny, subiektywny, a nawet w pewnym sensie surrealistyczny charakter. Można je rozumieć jako psychogeograficzne portrety środowiska artystki i jej dialogu z reprodukcjami rzeczywistości. W tym przypadku August Sander sfotografował Raoula Hausmanna w Berlinie w 1929 roku; Christine Schlegel namalowała na nim maskę tuszem i stworzyła bardziej animalistyczną wersję dadaistycznego artysty. In the late 1970s in the standard format 147 x 105 mm. Based on and related to her travels, hospital or recovery stays and love stories, they have a very autobiographical, subjective and somehow surrealistic character. They could be understood as psychogeographic portraits of the artist's environment and her dialogues with reproductions of realities. Here August Sander took a photograph of Raoul Hausmann in Berlin in 1929; Christine Schlegel painted a mask over it with an ink and created a more animalistic version of the Dada artist.

Christine Schlegel, pomalowana pocztówka (Raoul Hausmann), 1990, 200 x 300 mm, druk cyfrowy na papierze

Photo: Pasquale Zito

Elske Rosenfeld

Elske Rosenfeld urodziła się w 1974 roku w Halle (Saale), obecnie pracuje i mieszka w Berlinie. Rosenfeld działa z różnymi mediami i formatami. Koncentruje się przede wszystkim na historii państwowego socjalizmu i jego opozycji oraz rewolucji 1989/90. Dokumenty i archiwa są dla niej punktem wyjścia do organizowania przestrzeni, w których te historie mogą stać się obecne. Jej trwający projekt *A Vocabulary of Revolutionary Gestures* zgłębia, w jaki sposób wydarzenia polityczne manifestują się i są archiwizowane w ciałach ich bohaterów. Prace artystki były prezentowane na międzynarodowych wystawach, m.in. na 12. Berlin Biennale (2022); Staatliche Kunstsammlungen w Dreźnie (2020–21); Instytucie Goethego w Moskwie (2020), Palast der Republik, Haus der Berliner Festspiele (2019), f/stop Leipzig (2018), Gorki Herbstsalon III (2017), mumok kino w Wiedniu (2016), steirischer herbst festival w Graz (2015), Devi Art Foundation w Delhi (2013) i „Former West” w Utrechcie (2010). W 2018 roku wraz z Suzą Husse zorganizowała projekt *Wild Recuperations. Material from Below. Artistic Research in the Archive of the GDR Opposition*. W 2019 roku była współkuratorką festiwalu Palast der Republik w Haus der Berliner Festspiele. Jej teksty były publikowane m.in. w *Berliner Tagesspiegel*, *Der Freitag*, *Deutschlandarchiv* (BzpB), *Berliner Hefte*, *eipcp.net*, *Reviews in Cultural Theory*, *Springerin – Hefte für Gegenwartskunst*; Regularnie publikuje na stronie www.dissidencies.net. Od 2018 roku jest członkinią zarządu Stiftung Haus der Demokratie und Menschenrechte, fundacji zajmującej się podtrzymywaniem idei ruchów obywatelskich NRD i rewolucji 1989 roku.

Instalacja wideo „Hugging Angela Davis” płinnie próbuje odtworzyć spontaniczny uścisk między Angellą Davis a młodą, wschodnioniemiecką aktywistką dysydencką, Eriką Berthold, podczas wizyty Davis w Berlinie wschodnim w 1972 roku. Praca eksploruje potencjał, jaki uruchomiło zetknięcie się tych dwóch postaci oraz ich polityczne zmagania. Co więcej, wplata narrację kwestionującą ów spotkanie poprzez filmowe i performatywne badanie motywu uścisku jako somatycznego, afektywnego, politycznego gestu.

Photo: Mateusz Gzik

Katarzyna Kozyra

Katarzyna Kozyra urodziła się w Warszawie w 1963 roku. Kozyra jest rzeźbiarką, fotografką, autorką performansów, filmów, instalacji wideo i akcji artystycznych. Absolwentka Wydziału Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. W 1998 roku ukończyła studia podyplomowe w Hochschule für Graphik und Buchkunst w Lipsku w pracowni Nowych Mediów pod kierunkiem prof. Helmuta Mareka. Działania Kozyry przyczyniły się do powstania tzw. sztuki krytycznej i miały znaczący wpływ na kształt współczesnej kultury, często będąc punktem wyjścia do szerszej dyskusji. Laureatka m.in. nagród Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (Warszawa 2011) oraz Paszportu Polityki (Warszawa 1997). W 1999 roku trzymała wyróżnienie honorowe na 48. Biennale Sztuki w Wenecji za prezentowaną w Pawilonie Polskim instalację wideo „Łaźnia męska”. W 2013 roku „Huffington Post” zaliczył Katarzynę Kozyrę do grona dziesięciu najważniejszych artystów nowego tysiąclecia. W 2014 roku została laureatką czwartej edycji Nagrody Filmowej Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej i Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie za pomysł eksperymentalnego filmu „Projekt X”. Sztuka Katarzyny Kozyry od wielu lat porusza opinię publiczną, często prowokując do ostrych polemik. W swoich pracach porusza się w obszarze kulturowych tabu i klisz zachowań zakodowanych w codziennym życiu. W różnorodnym dorobku Kozyry znajdują się prace tak odmienne jak jej praca dyplomowa z 1993 roku – „Piramida zwierząt”, instalacja wideo „Święto wiosny”, szeroko zakrojony projekt z lat 2003-2008 „W sztuce marzenia stają się rzeczywistością” oraz praca „Szukając Jezusa”, w której, przyjmując pozycję badacza, stawia ważne pytania o sposoby realizacji wiary, jej miejsce i rolę w dzisiejszym świecie oraz wartości, wokół których budujemy naszą rzeczywistość.

W performansie „Sen” Kozyra przespała swoje 60. urodziny, podczas gdy jej goście i publiczność świętowali wokół niej. Performans nie wyraża tylko jej osobistego stanu, ale nas wszystkich, w obliczu zmian poza naszą kontrolą, wyprzedzonych przez inteligentne systemy technologiczne, które kwestionują sens przetrwania ludzkości.

*Katarzyna Kozyra, SEN, performance/działanie sceniczne, sen, 2023,
350 x 101 mm, druk cyfrowy na papierze, fotografia dzięki uprzejmości Pameli Bachar*

SEN, 2023

Katarzyna Kozyra wydała również specjalną edycję 50 numerowanych egzemplarzy jej najnowszej pracy „Sen, 2023” (20 kopii druku cyfrowego w cyfrach rzymskich i 30 w cyfrach arabskich), która znajduje się poza kolekcją FRIENDS.

W performansie „Sen” Kozyra przespała swoje 60. urodziny, podczas gdy jej goście i publiczność świętowali wokół niej. W trakcie rozwoju projektu artystka wychodziła z okresu zmagania się z ciężką depresją, podczas której czuła się niezdolna do zrobienia czegokolwiek i chciała przełożyć to na swoją pracę. Performans nie wyrażał jednak tylko jej osobistego stanu, ale nas wszystkich, w obliczu zmian poza naszą kontrolą, wyprzedzonych przez inteligentne systemy technologiczne, które kwestionują sens przetrwania ludzkości. Praca zostanie przekazana jako osobisty dowód wdzięczności dla tych, którzy wspierają Fundację na wartość pełnej kolekcji FRIENDS, 2022/2023 (24 500 PLN lub 5 500 EUR). Ponadto wydruk jest dostępny osobno dla wspierających Fundację darowizną 1500 zł (350 EUR) lub więcej.

FRIENDS,

Kolekcja FRIENDS, 2022/2023 powstała dzięki współpracy:

Kuratorka: Jeannette Brabentez

Koordinacja: Iga Maria Szczepańska

Katalog i oprawa graficzna promocji: Maurycy Sobański i Natalia Skipirzepa

Tekst i edycja: Patrycja Ignaczak

Szczególne podziękowania dla Michała Jaworskiego i zespołu banda printshop oraz Kwiatkowi i Marcie Kwiatek z Kwiaciarni Grafiki.

KATARZYNA KOZYRA FOUNDATION

www.katarzynakozyrafoundation.pl

Marek Zaliwski

Prezes FRIENDS

mzz@katarzynakozyrafoundation.pl

+48 601 203 495

Katarzyna Kozyra Foundation

ul. Bukowa 12

02-708 Warsaw

Polska

foundation@katarzynakozyra.pl

+48 602 102 711

KRS: 0000423059

NIP: 5213632117

Regon: 146161069

W tytule przelewu proszę wpisać:

Friends, program wsparcia Fundacji Katarzyny Kozyry

ING Bank Śląski:

[przelew w PLN] **PL 77 1050 1025 1000 0090 9627 8172**

[przelew w EUR] **PL 20 1050 1025 1000 0090 8001 1522**

BIC/Swift Code: INGBPLPW

ING Bank Śląski S.A. ul. Sokolska

34 40-086 Katowice